

in izkušnje pri delu s slepimi so se udeležili v pravilni generalizaciji, ki omogoča hitro osvajanje upodobljenih elementov. Podobno rešitev so, ne da bi vedeli drug za drugega, hkrati predlagali v centru za slepe v Marburgu. Karte Ceneta Zorca so danes nepogrešljiv didaktičen pripomoček pri delu s slepimi.

V enaki tehniki sta izdelana razstavljena mestna orientacijska mobilna načrta Mirja in centra Ljubljane. Uporabljata se pri učenju orientacije. Razstavljenim taktilnim kartam in taktilnim orientacijskim mobilnim načrtom so se pridružile makete, ročno izdelane matrice in globusa.

Pričujoča razstava sovpada z začetki načrtnega raziskovanja na področju izdelave taktilnih kart in taktilnih mestnih mobilnih orientacijskih načrtov pri nas. Tematika razstavljenih eksponatov je obiskovalce seznanila z možnostmi posredovanja znanja svetu teme. Taktilne neme in barvne karte in taktilni orientacijski načrti pa bi bili lahko dobrodošel pripomoček v vrtcih in osnovnih šolah. Vsaka sprejeta drugačnost privlači, oplaja, bogati in gradi mostove sožitja.

OKROGLA MIZA O MLADINSKEM RAZISKOVALNEM DELU Drago Perko

V okviru letošnjih lilešičevih dni je bila na sporedu tudi okrogla miza o mladinskem raziskovalnem delu v osnovnih in srednjih šolah na področju geografije. Pogovor sta vodila mag. Darko Ogrin, ki je predstavil najpogostejše napake in pomanjkljivosti mladinskih raziskovalnih nalog, in avtor prispevka, ki je v uvodu razložil postopek tekmovanja raziskovalnih nalog na republiškem nivoju od prijavitelja nalog pa vse do izvedbe tekmovanja. Republiški koordinatorji najprej evidentirajo prispele naloge, nato pa jih razdelijo v skupine. Pri razdelitvi se pojavi problem razvrščanja mejnih nalog, torej nalog ki so npr. deloma geografske deloma zgodovinske, ali pa deloma geografske in deloma ekološke in podobno. Da bi se izognili morebitnemu napačnemu uvrščanju nalog, prosimo mentorje, da v prijavi (najbolje kar na prvi strani naloge) vpišejo področje oziroma skupino, v katero prijavljajo naloge. Ko so vse naloge razvrščene po skupinah, koordinatorji pregledajo naloge po skupinah in zavrnejo naloge, ki ne ustrezajo razpisnim pogojem z vsebinske ali tehnične plati. Nato koordinator razdeli naloge ocenjevalcem, ki pa jih je zelo težko dobiti, saj natančno ocenjevanje naloge zahteva precej časa. Po pregledu ocenjevalci, ki so običajno strokovnjaki za temo, s katero se ukvarja naloge, oddajo ocene, ki pa so pogosto zelo subjektivne, saj ocenjevalec običajno nima možnosti primerjave z ostalimi nalogami. Sledi ustni zagovor nalog, kjer je največji problem časovna omejitev zagovora. Koordinator

ima na razpolago dve možnosti: ali sprejme vse naloge, kar pomeni, da bodo imeli mladi raziskovalci za predstavitev svoje naloge le nekaj minut časa, ali pa zavrne večino nalog in tako manjšemu številu sprejetih nalog dodeli več časa za zagovor. Po končanem ustnem zagovoru komisija oceni zagovor, nato pa dodeli skupno oceno, kjer sta upoštevani ocena naloge in ocena zagovora naloge, pri čemer ima večjo težo ocena naloge. Komisija želi naloge oceniti čim bolj objektivno, ne glede na starost, spol, mentorja, šolo ali pokrajino, od koder prihajajo mladi raziskovalci. Na koncu sledi razglasitev priznanj in nagrad ter njihova podelitev.

Po uvodnih prispevkih obeh voditeljev okrogle mize je stekel živahen pogovor. Ugotovili smo, da so regijska tekmovanja mladih raziskovalcev precej bolj organizirana od republiškega srečanja. V več primerih šole za vsako raziskovalno naloge dobijo določena materialna sredstva, prav tako so nagrajeni mentorji in ocenjevalci. Dobra je obveščenost in tudi organizacija je na visoki ravni. Prav nasprotno pa je na republiškem nivoju, kjer šepa organizacija, kritično je obveščanje, delo koordinatorjev, ocenjevalcev in drugih je povsem prostovoljno. Učitelji so bili kritični do ocenjevalne komisije in so menili, da so nekateri člani komisije ocenjevali preveč subjektivno in da so na zagovoru destruktivno vplivali na mlade raziskovalce.

Spregovorili smo o neenakomerni zastopnosti posameznih geografskih panog, saj skoraj v celoti prevladujejo naloge s področja družbene geografije, nekaj je še nalog s področja regionalne geografije, fizična geografija pa je popolnoma zanemarjena. Učitelji so bili mnenja, da k temu precej prispeva študijski program geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete, ki ne pozna več usmeritev v fizično geografijo.

Beseda je tekla tudi o najpogostejših napakah pri raziskovalnih nalogah: napačnem citiranju, nepravilni ali pomanjkljivi opremljenosti slikovnega gradiva, predolgih uvodih, pretiranem prepisovanju iz literature itd. Za večino teh napak so bolj kot mladi raziskovalci odgovorni njihovi mentorji.

Kustosinja Zemljepisnega muzeja Slovenije je sporočila, da lahko šole v muzeju pripravijo razstavo z rezultati svojih raziskovalnih nalog in priredijo srečanje s predstavitevjo nalog. Zemljepisni muzej Slovenije ima s takšnimi predstavitevami zelo dobre izkušnje.

Pogovarjali smo se še o drugih problemih, vendar bolj na splošno, saj je za podrobnosti zmanjkalo časa, čeprav smo imeli na razpolago dve uri. Glede na veliko število prisotnih, množico kritik in zanimivih predlogov ter veliko število diskutantov bomo morali podobno okroglo mizo še kdaj ponoviti, morda že na naslednjih lilešičevih dnevih.

Ob koncu okrogle mize smo sprejeli nekaj sklepov, ki jih bomo posredovali vodstvu

republiškega srečanja mladih raziskovalcev in nekaterim geografskim institucijam.

Nekateri pomebnejši sklepi, zahteve in želje:

- bistveno izboljšati obveščanje osnovnih in srednjih šol (razpis za republiško srečanje naj bo javen, po možnosti naslovljen na dijake in učitelje),
- za republiško srečanje naj se po strogih kriterijih izbere le 10 do 15 nalog, te pa naj imajo pravico vsaj do 20-minutnega ustnega zagovora,
- kriteriji ocenjevanja naloge in zagovora naj bodo čim bolj objektivni in javno objavljeni, posebej za osnovne in posebej za srednje šole,
- v vsebinskem smislu naj imajo prednost naloge s področja fizične in regionalne geografije,
- Oddelek za geografijo FF naj daje večji poudarek usmeritvam v fizično in regionalno geografijo,
- smiselno bi bilo razpisati posebne teme (npr. s področja geomorfologije) z nagradami sponzorjev, da bi tako povečali število nalog s področij, ki se redko pojavijo,
- potrebno je najti sponzorje za geografske raziskovalne naloge,
- želimo si večje število nagrad za mlade raziskovalce, ki pa naj ne bodo v obliki denarja, ampak v obliki knjig, ekskurzij, izletov, predvsem pa v obliki objave najboljših nalog,
- Geografski obzornik naj nadaljuje z objavljanjem najboljših nalog,
- podobno, kot je uspelo pridobiti določena sredstva za raziskovalne naloge na mariborskem, celjskem in kranjskem območju (in še ponekod), naj se poskuša tudi drugje.

Če imate še kakšne dodatne predloge za izboljšanje mladinskega raziskovalnega dela, jih lahko pošljete na Geografski obzornik, ki jih bo posredoval na odgovorna mesta.

OKROGLA MIZA "OBMEJNOST"

Darko Ogrin

Sredi januarja 1993 je Zgodovinsko društvo za južno Primorsko v Kopru organiziralo okroglo mizo z naslovom "Obmejnost". Želja prireditelja je bila, da bi na okrogli mizi s strokovnega vidika obravnavali aktualna vprašanja o tem, kako so na razmere v Koprskem primorju in širše, v Istri in bližnji Tržaški pokrajini, vplivale politične in družbene spremembe v Sloveniji in na Hrvaškem. Prireditelj je tudi želel, da bi svoj pogled na to problematiko predstavili strokovnjaki z različnih znanstvenih področij, ki se ukvarjajo s problemi obmejne lege, iz vseh treh držav, ki se stikajo ob zgornjem Jadranu. Žal se je ta del načrta le delno uresničil. Kot nosilci razprave so na okrogli mizi sodelovali: Salvator Žitko iz Pokrajinskega muzeja Koper, ki je v strnjeni obliki predstavil zgodovinska dogajanja

v Istri od antike do najnovejših sprememb, dr. Bojko Bučar iz Fakultete za družbene vede, ki je pripravil uvodni prispevek o evropskem čezmejnem sodelovanju, in geografa dr. Vladimir Klemenčič (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete) in mag. Milan Bufon (SLORI Trst), ki pa sta spregovorila o geopolitičnem položaju Severnega Jadrana, perspektivah njegovega razvoja in o pomenu manjšin pri tem.

Razprava, v kateri je aktivno sodelovalo tudi številno občinstvo, je pokazala, da bi moral biti razvoj regij v Sloveniji sistemsko opredeljen, saj so regije plod različnih geografskih danosti in zgodovinskega razvoja. Potreba po regionalizmu je bila utemeljena tudi na primeru uspešnega čezmejnega sodelovanja z Italijo po letu 1954, ki je v dobri meri temeljilo na institucionaliziranem regionalizmu ob meji, kjer sta obe manjšini pomenili motor medsebojnega sodelovanja. Izražena pa je bila bojazan, da čezmejno sodelovanje s sosednjimi hrvaškimi pokrajinami ne bo zaživel, ker je nova meja zajela območja, ki so za čezmejno sodelovanje slabo pripravljena. Poleg tega pa po novi slovenski ustavi nove občine in morebitne regije ne bodo imele ustreznih pristojnosti in izvirnih prihodkov, ki so nujno potreben temelj za sodelovanje. Tudi s hrvaške strani predstavlja močne ovire za morebitno sodelovanje izrazita centralizacija, ki lokalnim skupnostim jemlje možnost odločanja.

Prispevki nosilcev razprave na okrogli mizi bodo objavljeni v posebnem tematskem sklopu v tretji številki zbornika Annales - Analiz Koprškega primorja in bližnjih pokrajin, ki bo predvidoma izšel konec letošnjega leta.

GEODETSKI VESTNIK 37/1

Drago Perko

Zadnje vrstice tega GO pa namenjamo prvi številka 37. letnika Geodetskega vestnika, ki je glasilo Zveze geodetov Slovenije in tokrat obsega 82 strani.

V okviru rubrike Iz znanosti in stroke so objavljeni štirje prispevki, od katerih je za geografe še posebej zanimiv članek mag. Božene Lipej z naslovom Možnosti vzpostavljanja topografskih podatkovnih baz v Sloveniji, ki predstavlja podсистeme, ki naj bi sestavljali topografsko bazo podatkov (relief z referenčnim sistemom, pokrovnost tal, hidrografija, infrastrukturni objekti in naprave, zgradbe, teritorialne členitve prostora, zemljepisna imena - toponimi).

V rubriki Aktualnosti je osem prispevkov, v rubriki Tehnološki dosežki pa dva. Zadnja je rubrika Novice s sedmimi prispevki. Med njimi naj opozorimo na poročilo Boža Demšarja z naslovom Slovenija v računalniku in na ponatis uvodnika dr. Vladimirja Klemenčiča iz GO 40/4.